

Lliga per a la
defensa del
patrimoni natural

EGRELL
Institució per a l'Estudi, Gestió i Recuperació
dels Ecosistemes Lleidatans
www.egrell.org

cremen l'espai protegit de la timoneda d'Alfés

COMUNICAT DE PREMSA

Les organitzacions ambientals consideren molt greu l'incendi a l'espai protegit de la timoneda d'Alfés i demanem un Pla D'Acció de Mesures Ambientals urgents.

Atenent els fets molt greus que denunciem li demanem que en el marc de les seves competències actuïn en conseqüència, prenen les accions necessàries per augmentar els mecanismes de control i supervisió que millorin la situació actual dels espais naturals de la plana de Lleida. Perquè fets com l'incendi a la Timoneda d'Alfés és reforcin les mesures per evitar que no tornin a passar.

Les entitats presentem una denuncia al Departament de Territori per l'incendi produït el 28 de juny a l'espai protegit i Xarxa Natura 2000 de la Timoneda d'Alfés (ZEC – ZEPA) Secans de Mas de Melons-Alfés, ES0000021) i la fem extensible a la Consellera, al Secretari de Transició Ecològica i al Director General de Medi Natural.

l'incendi produït el passat vespre, 28 de juny, va afectar a l'espai de protecció especial de la Timoneda d'Alfés, un espai de màxima prioritat de conservació integrat dins la Xarxa Natura 2000 (ES0000021) declarat ZEPA i ZEC. Aquest espai destaca per la seva importància única botànica i faunística de tot el conjunt d'Espais Naturals Protegits (ENP) de la Plana de Lleida i Catalunya.

Que l'incendi sembla ser provocat per causes humanes segons és després de les primeres investigacions. Aquest lamentable fet, fica en evidència l'extrema fragilitat d'aquests hàbitats estèpics únics. La qual cosa obliga a revisar els protocols de seguiment i control actuals, i a plantejar canvis amb nous plans d'acció que reforcin les accions per garantir la protecció d'aquests espais naturals. Especialment en el període estival, atenent les seves característiques estèpiques que facilita l'extensió dels focs.

Que l'incendi ha suposat l'afecció aproximadament d'unes 20ha, la qual cosa suposa l'afecció 1/5 part de l'espai protegit. Afectant a hàbitats i espècies d'elevada prioritat a nivell Europeu. Com a hàbitats singulars es destaca l'hàbitat prioritari 6220 (Prats mediterranis rics en anuals i basòfils), fonamental per al cicle biològic d'aus estèpiques. I també hi trobem les timonedes (hàbitat 5330) i matollars halonitròfils de gran interès.

Referent a fauna singular: La Timoneda d'Alfés és l'única localitat de Catalunya que ha hostatjat una població estable de cria de l'alosa becuda (*Chersophilus dupontii*), espècie en perill d'extinció i actualment en regressió crítica objecte de conservació en aquest sector. Així mateix, és un espai vital per a la xurra, la ganga, el sisó, el torlit, la calàndria i la terrerola comuna.

Els fets podrien constituir una infracció administrativa greu o, fins i tot, un delictes ambiental segons el Codi Penal, si es constaten danys greus a la fauna o flora protegida.

LES ENTITATS DEMANEM:

1. Que si cal s'ampliï la investigació: del Cos d'Agents Rurals i de Medi Ambient i/o els d'agents de l'autoritat que es considerin oportuns, per determinar l'origen del foc i identifiqui els possibles responsables.
2. Depuració de responsabilitats: Que s'incoïn els expedients sancionadors corresponents i es depurin les responsabilitats administratives o penals derivades d'aquesta afectació en un espai protegit.
3. Informació detallada: Que se'ns informi, en el termini de temps més curt possible, sobre l'origen del foc, l'abast exacte de les hectàrees afectades i les afectacions concretes sobre els hàbitats (especialment el 6220) i la fauna (niades i exemplars afectats).
4. **Restauració i mesures urgents: que es redacti i s'executi de forma immediata un pla de restauració d'aquest hàbitat singular per assegurar la recuperació de la composició florística original de la timoneda, i amb una extensió que englobi a la xarxa d'espais naturals de la plana de Lleida de caràcter estèpic s'encarregui una Pla d'Acció de Seguiment i Control per mitigar aquest risc.**
5. Eliminació d'elements de risc: que s'adoptin mesures urgents per evitar que aquests fets no tornin a passar, **portar a terme de forma urgent el desmantellament de les antigues infraestructures de l'aeròdrom, previstes de fa anys sense executar i que propicien el desenvolupament d'actes d'aquest tipus, eliminar factors de risc com abocaments incontrolats a la perifèria.**

6- LA TIMONEDA NECESSITA CRÉIXER PER NO DESAPARÈIXER

Un exemple clar és la regressió de l'única població d'alosa becuda a Catalunya, en el cens de mascles de l'any 2025 és va registrar tant sols un mascle el més baix dels últims anys i és un clar indicatiu que la superfície de la timoneda resulta totalment insuficient per mantenir una població estable de l'esmentada espècie.

Cal portar a terme l'ampliació urgent de l'actual timoneda d'alfes afí de donar compliment als acords i disposicions legals que ho exigeixen per tal de garantir i preservar la seva biodiversitat actual i futura davant la seva superfície insuficient.

Atenent la DIA MAH/3644/2010, aprovada el 8 d'octubre i publicada el 22 d'octubre, per la qual es fa públic l'Acord de declaració d'impacte ambiental del Projecte de regadiu i concentració parcel·laria del Segarra-Garrigues. Considera la citada DIA que l'impacte del projecte de regadiu i concentració parcel·laria del Segarra-Garrigues tindria un caràcter sever sobre els habitats de la fauna estèpica

La DIA es modificada tres dies després de que la ponència ambiental fes la seva aprovació, per mitjà de l'acord de govern GOV/184/2010, d'11 d'octubre, pel qual es declara que concorren raons imperioses d'interès públic de primer ordre per a la realització del projecte de regadiu i concentració parcel·laria del canal Segarra-Garrigues i se n'aproven mesures compensatòries.

L'acord del GOV/185/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aproven definitivament el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge dels espais naturals protegits de la plana de Lleida i el Pla de gestió d'aquests espais.

Finalment, l'últim ACORD GOV/66/2018, de 24 de juliol, que modifica l'Acord GOV/184/2010, d'11 octubre, pel qual es declara que concorren raons imperioses d'interès públic de primer ordre per a la realització del projecte de regadiu i concentració parcel·laria del canal Segarra-Garrigues i se n'aproven mesures compensatòries

Acorda:

3.1 Incrementar la compra dels espais naturals protegits segons el que especifica la taula següent:

Sector sup. de mesures compensatòries	(ha)	Espècie/habitats
Compra		
Secans de Mas de Melons-Alfés	450	Trenca, terrerola comuna, alosa becuda i ganga eurasiàtica

Les entitats exigim de forma urgent que s'apliquin les mesures compensatòries aprovades, les entitats ja ho hem demanat de forma reiterada i tornem a dir-ho, **Exigim la compra de noves terres per la seva ampliació, que la Generalitat no a complert suposant un incompliment greu de la DIA i els acords referits del Govern de la Generalitat, que amenaça el futur ambiental de la timoneda d'Alfés.**

Lleida, a 01 de juliol de 2026